

Afdeling	: OCSW - Onderwijs, Cultuur, Sport en Welzijn	B&W-voorstel: DJ-1590409
Naam opsteller voorstel	: Kim Jacobs (0495-575303)	Zaaknummer: 1590408
Portefeuillehouder	: mr. R.J.H. (Raymond) Vlecken CBM	Publicatie: Openbaar

## Onderwerp

Aanpak Mensenhandel.

## Voorstel

1. De Aanpak Mensenhandel Gemeenten Noord- en Midden-Limburg 'Naar een regio zonder uitbuiting' vast te stellen;
2. In te stemmen met de structurele urenuitbreiding van de zorgcoördinator mensenhandel voor Noord- en Midden-Limburg vanaf 01-05-2022 van 18 uren naar 32 uren;
3. In te stemmen met een aanvullende bijdrage met ingang van 1-5-2022 van 5 cent per inwoner in 2022 en 7 cent per inwoner met ingang van 2023 ten behoeve van de uitbreiding zorgcoördinatie mensenhandel Noord -en Midden-Limburg;
4. De benodigde aanvullende bijdrage o.b.v. beslispunt 3 ten laste te brengen van het beschikbare budget voor versterking lokale sociale basis.
5. De raad te informeren over de Aanpak Mensenhandel gemeente Noord- en Midden-Limburg 'Naar een regio zonder uitbuiting' door middel van bijgevoegde raadsinformatiebrief.

## Inleiding

Mensenhandel kent op dit moment vier verschijningsvormen. Dit zijn seksuele uitbuiting, arbeidsuitbuiting, criminele uitbuiting en gedwongen orgaanverwijdering.

Comensha houdt cijfers bij van het aantal slachtoffers dat is aangemeld door ketenpartners. In 2020 werden landelijk 1013 slachtoffers aangemeld. In Limburg kwamen 47 slachtoffers in beeld. Dit is vermoedelijk het topje van de ijsberg omdat we nog helemaal niet zo veel zicht hebben op de omvang van de problematiek. Daarom is een aanpak van mensenhandel, ook vanuit gemeenten, zo belangrijk.

Weert, 24 februari 2022	S		B	W	W	W	W	W
	MM		RV	MvdH	TG	WvE	PS	HvdL
		akkoord						
	bespreken							
Soort besluit: Besluit college								

### In te vullen door het B&W secretariaat:

- Akkoord
  Niet akkoord  
 Akkoord met tekstuele aanpassing door portefeuillehouder
  Gewijzigde versie  
 Anders, nl.:

Beslissing d.d.: 29 maart 2022

Nummer: 3

De secretaris,



In 2018 zijn in het Interbestuurlijk Programma (IBP) afspraken gemaakt over het invullen van de gemeentelijke rol bij de aanpak van mensenhandel. Afsproken is dat gemeenten verantwoordelijk zijn voor:

1. Het hebben van gemeentelijk beleid in 2022;
2. Passende regionale opvang, ondersteuning en nazorg;
3. Het creëren van een landelijk dekkend netwerk van zorgcoördinatoren voor slachtoffers van mensenhandel.

Met de vaststelling en uitvoering van de Aanpak Mensenhandel gemeenten Noord- en Midden-Limburg "*Naar een regio zonder uitbuiting*" (hierna: Aanpak Mensenhandel) voldoet onze regio aan de gemaakte afspraken.

Burgemeester Vlecken is binnen de regio Limburg de portefeuillehouder mensenhandel.

### **Beoogd effect/doel**

De Aanpak Mensenhandel vast te stellen en het benodigde budget beschikbaar te stellen, zodat er lokaal en regionaal uitvoering kan worden gegeven aan de in het plan genoemde activiteiten. Met de uitvoering van deze activiteiten worden de volgende doelen beoogd:

- Het voorkomen van mensenhandel;
- Het signaleren en stoppen van mensenhandel;
- Het bieden van passende hulp aan slachtoffers van mensenhandel;
- Het bestraffen van daders van mensenhandel.

### **Argumenten**

*1. Gemeenten moeten vanaf 2022 een aanpak mensenhandel hebben.*

Zoals in de inleiding al is opgenomen komt de taak tot het maken van de aanpak voort uit het IBP van 2018.

De Aanpak Mensenhandel beschrijft de aanpak vanuit het gemeentelijke perspectief. De gemeente is in de aanpak van mensenhandel verantwoordelijk voor:

- Preventie;
- Signalering;
- Handhaving;
- Veiligheid en zorg.

Dit vertaalt zich in de volgende vier specifieke rollen:

1. Signaleerder: de gemeente is door haar dagelijks contact met de inwoner de oren en ogen in de samenleving waarbij signalen van mensenhandel kunnen worden opgevangen.
2. Beleidsmaker: de gemeente is verantwoordelijk voor het opstellen van een plan voor een sluitende aanpak, waarin alle gemeentelijke taken zijn opgenomen.
3. Regisseur van de integrale aanpak: de gemeente is met al haar taken en verantwoordelijkheden de aangewezen partij om regie in handen te nemen en partijen bij elkaar te brengen, voor samenwerking in een aanpak die zowel bestuurlijk als strafrechtelijk is (handhaving).
4. Verantwoordelijkheid voor de opvang van en hulpverlening aan slachtoffers van mensenhandel.

In de Aanpak Mensenhandel zijn de rollen en verantwoordelijkheden van de gemeente verder uitgewerkt en voorzien van actiepunten met een termijn en verantwoordelijke.

De Aanpak Mensenhandel is een uitwerking van:

- Een onderdeel van de regionale aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling "Geweld hoort nergens Thuis";
- Een onderdeel van het Integraal Veiligheidsbeleidsplan 2019-2022 'Samen voor een veilige gemeente en samenleving' van de gemeenten Weert-Nederweert-Leudal. Hierin is ook opgenomen dat het college van burgemeester en wethouders bevoegd is om op de specifieke onderdelen van het integraal veiligheidsbeleid (zoals mensenhandel) een uitvoeringsplan vast te stellen.

## *2. Uitbreiding van het aantal uren is noodzakelijk.*

In de Aanpak Mensenhandel is opgenomen dat de zorgcoördinator verantwoordelijk is voor:

- Het optimaliseren van het zorg- en ondersteuningsaanbod in de regio;
- De coördinatie van de hulpverlening per (mogelijk) slachtoffer;
- Het verstrekken van advies en informatie aan professionals passend bij de casuïstiek;
- Informatievoorziening aan de cliënten;
- Rapportage en terugkoppeling aan CoMensha.

Gelet op bovenstaande taken en gezien de toename van de aandacht voor en zichtbaarheid van mensenhandel is het kunnen beschikken over 18 uren zorgcoördinatie voor de regio Noord- en Midden-Limburg niet toereikend. Voorgesteld wordt dan ook het aantal uren vanaf 1 mei 2022 uit te breiden naar 32 uren per week.

## *3. Het huidige budget is niet toereikend voor het uitbreiden van de zorgcoördinatie.*

In 2013 is een project aanpak van mensenhandel in Limburg van start gegaan op basis van een subsidie van de Provincie Limburg. Eén van de doelstellingen was het realiseren van een integrale aanpak van mensenhandel en adequate zorg voor de slachtoffers. De Provincie heeft het project tot 1 januari 2018 gefinancierd. In de periode 1 januari 2018 tot en met 1 mei 2019 heeft het Regionaal Informatie- en Expertise Centrum (RIEC) de kosten van de betrokken medewerkers voor haar rekening genomen. Dit betroffen de kosten voor de ketenregie en de kosten van de zorgcoördinatie. Vanaf 1 mei 2019 financierde het RIEC alleen nog de kosten voor de ketenregisseur omdat het bieden of organiseren van zorg een taak van de gemeenten is. Vanaf die datum betalen de Limburgse gemeenten een bijdrage van 8 cent per inwoner voor de zorgcoördinatie van mensenhandel vanuit de gedachte in ieder geval te behouden wat in de voorgaande jaren is opgebouwd vooruitlopend op het formuleren van beleid (DJ-710010). Met deze bijdrage is in de regio Noord- en Midden-Limburg 18 uur per week zorgcoördinatie beschikbaar. Dit bedrag is opgenomen in de regionale begroting Aanpak Geweld in Afhankelijkheidsrelaties (hierna: GIA). Binnen deze begroting is geen financiële ruimte voor de uitbreiding van de gewenste uren zorgcoördinatie mensenhandel.

Om deze uitbreiding mogelijk te maken en te borgen worden de gemeenten in Noord- en Midden Limburg gevraagd om incidenteel voor 2022 een extra bijdrage van 5 cent per inwoner beschikbaar te stellen. Om de 32 uren zorgcoördinatie vanaf 2023 te kunnen waarborgen is het voorstel om in de regionale begroting GIA een bedrag van 15 cent per inwoner structureel op te nemen. Een bedrag van 8 cent per inwoner was hiervoor al gereserveerd en dit bedrag wordt nu verhoogd met 7 cent naar 15 cent per inwoner.

## *4. Beschikbare budget.*

Om de onder punt 3 genoemde extra bijdrage te kunnen financieren wordt gebruikt gemaakt van de middelen uit het budget voor de versterking van de lokale sociale basis. De aanpak van mensenhandel past binnen de doelstellingen waarvoor dit budget beschikbaar is gesteld.

### *5. De raad kennis laten nemen van de Aanpak Mensenhandel.*

Burgemeester Vlecken is portefeuillehouder Aanpak Mensenhandel van de Regio Limburg. Hierdoor is de gemeente Weert nauw betrokken bij het thema mensenhandel en de uitvoering en inbedding van deze aanpak, niet alleen binnen de regio Limburg maar ook binnen de eigen gemeente. Het college van burgemeester en wethouders is op grond van het Integraal Veiligheidsbeleidsplan 2019-2022 bevoegd om een uitvoeringsplan rondom het thema mensenhandel vast te stellen.

De bevoegdheid tot het vaststellen van voorliggende aanpak komt dus niet aan de gemeenteraad toe. Niettemin is het belangrijk dat de gemeenteraad kennis neemt van de inhoud van de aanpak en de daaruit voortvloeiende actiepunten. De gemeenteraad wordt geïnformeerd met bijgevoegde raadsinformatiebrief.

### **Kanttekeningen en risico's**

Voor de uitbreiding van de uren zorgcoördinatie, zowel incidenteel als structureel, is de instemming nodig van alle gemeenten. Indien één van de gemeenten niet instemt of geen financiële bijdrage beschikbaar stelt, is het niet mogelijk om de uitbreiding te realiseren per 01-05-2022.

Elke gemeente moet zelf voor extra financiële middelen zorgen die nodig zijn voor de uitvoering van deze aanpak. Hierdoor kan er een verschil zijn in hoe en in welke mate de gemeenten dit oppakken. In de ene gemeente kunnen trainingen betaald worden vanuit de beschikbare opleidingsbudgetten, in een ander gemeente zal daar in een later stadium extra geld voor moeten worden opgenomen in de begroting. Daarnaast zijn er ook gratis (bewustwordings)trainingen beschikbaar.

De Aanpak Mensenhandel is voorbereid door een regionale werkgroep. De gemeente Weert is hierin ambtelijk vertegenwoordigd. De aanpak is opgesteld aan de hand van regionale gezamenlijke uitgangspunten en gemaakte afspraken. De wens is om Limburg breed tot een gezamenlijke en uniforme aanpak te komen. Lokale aanpassingen in het voorliggende Aanpak Mensenhandel, zoals het opnemen van een doelenboom, zijn dan ook niet mogelijk of wenselijk.

De aanpak van mensenhandel vergt personele capaciteit. Voor de gemeente Weert is deze tweeledig. Landelijk is het verplicht voor elke gemeente om een aandachtsfunctionaris mensenhandel te hebben en daarnaast vergt ook het portefeuillehouderschap mensenhandel van de burgemeester de nodige capaciteit. Op dit moment moeten deze taken binnen de bestaande formatie en budgetten worden opgevangen, waardoor andere taken moeten worden uitgesteld. Mensenhandel wordt ook geprioriteerd bij het nog vast te stellen Integraal Veiligheidsbeleidsplan 2023-2026.

Er is een samenwerkingsovereenkomst in voorbereiding waarin de samenwerking op het gebied van de aanpak van geweld in afhankelijkheidsrelaties geformaliseerd wordt. Hierin worden ook (financiële) afspraken gemaakt over de regionale begroting GIA 2023 en verder en de bijdrage die op basis daarvan aan lokale gemeenten gevraagd wordt (DJ-1482025). Vooruitlopend hierop wordt nu de bijdrage voor de zorgcoördinator mensenhandel Noord- en Midden-Limburg al betaald zonder dat er een totale integrale afweging is gemaakt over de regionale begroting GIA.

### **Financiële, personele en juridische gevolgen**

Op dit moment is inzet voor 18 uren per week van de zorgcoördinator mensenhandel voorzien in de regionale begroting GIA. Voor de uitbreiding van 18 naar 32 uren is een

aanvullende bijdrage nodig van 5 cent per inwoner voor 2022 (want betreft maar een gedeelte van het jaar). Voor de gemeente Weert betekent dit voor 2022 een extra bijdrage van € 2.501. De benodigde structurele verhoging vanaf 2023 betreft 7 cent per inwoner (voor Weert € 3.501 per jaar). Voorgesteld wordt om de benodigde aanvullende bijdragen ten laste van het budget voor versterking van de lokale sociale basis te brengen. Het college is bevoegd om over inzet van deze middelen te beslissen. De aanvullende bijdrage kan verantwoord worden op 56814/44320, budgetnummer 'Aanpak geweld in afhankelijke relaties' en categorie 'inkomensoverdrachten gemeenten'.

### **Duurzaamheid**

*Niet van toepassing.*

### **Uitvoering/evaluatie**

Jaarlijks vindt er een evaluatie plaats van de Aanpak Mensenhandel, de uitvoering daarvan, de aanpak van casuïstiek en de voortgang en resultaten van de ketensamenwerking. De werkgroep mensenhandel op de schaal van Noord- en Midden-Limburg (waarin de aandachtsfunctionaris mensenhandel van de gemeente Weert deelneemt) voert deze evaluatie uit.

### **Communicatie/participatie**

De Aanpak Mensenhandel wordt op de gebruikelijke manier bekendgemaakt in het Gemeenteblad.

Namens burgemeester Vlecken (portefeuillehouder mensenhandel) wordt een persbericht uitgebracht, nadat behandeling de Aanpak Mensenhandel in alle Noord- en Midden-Limburgse colleges van burgemeester en wethouders heeft plaatsgevonden.

De gemeenteraad wordt geïnformeerd door middel van bijgevoegde raadsinformatiebrief.

### **Overleg gevoerd met**

#### Intern:

Gerard Lenders, beleidsadviseur Integrale Veiligheid bij de afdeling OCSW.

Merel Ghijsen, beleidsadviseur Wmo en GGZ bij de afdeling OCSW.

Patricia Vos, businesscontroller bij de afdeling F&C.

Roel van der Heijde, beleidsadviseur Integrale Veiligheid bij de afdeling OCSW.

#### Extern:

Werkgroep Samen tegen mensenhandel Noord- en Midden-Limburg.

### **Bijlagen:**

Aanpak Mensenhandel Gemeenten Noord- en Midden-Limburg 'Naar een regio zonder uitbuiting'.

Overzicht kosten zorgcoördinatie per gemeente.

Concept raadsinformatiebrief.

